

Поділ спільного майна подружжя після розлучення

Часто трапляються випадки, коли після розлучення колишні чоловік з дружиною піднімають питання щодо поділу спільно нажитого майна. І майже одразу виникає запитання: «Як же це зробити?».

Насамперед треба розуміти, що спільно нажите майно - це майно, яке набуто подружжям за час шлюбу, за винятком речей індивідуального користування.

Відповідно до ст. 70 Сімейного кодексу України, у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними.

Поділ спільного майна може бути як в добровільному, так і в судовому порядку.

Як відбувається поділ майна в добровільному порядку?

Добровільний порядок поділу спільного майна подружжя має місце тоді, коли подружжя домовилося та визначило частки кожного у праві на майно, а також дійшли згоди щодо конкретного поділу майна відповідно до цих часток. *Частина 2 ст. 69 Сімейного кодексу України встановлює, що це можна зробити, уклавши договір про поділ спільного майна. Якщо об'єктом поділу є нерухоме майно, тоді такий договір укладається у письмовій формі та обов'язково має бути [нотаріально посвідчений](#).*

Якщо між колишнім подружжям виник спір щодо розміру належних їм часток, порядку або ж способу поділу спільного майна, такий спір може бути вирішений в судовому порядку.

Поділ спільного майна в судовому порядку

Для звернення до суду необхідно скласти відповідну позовну заяву про поділ спільного майна подружжя. Для складання такої позовної заяви необхідно мати документи: копію паспорта та реєстраційного номеру облікової картки платника податків позивача, свідоцтво або рішення суду про розірвання шлюбу, правовстановлюючі документи на спільно придбану рухому і нерухому власність.

При розгляді справи відповідно ч. 2 ст. 70 Сімейного кодексу України при вирішенні спору про поділ майна суд може відступити від засади рівності часток подружжя за обставин, що мають істотне значення, зокрема якщо один із них не дбав про матеріальне забезпечення сім'ї, ухилявся від участі в утриманні дитини. За рішенням суду частка майна дружини або чоловіка може бути збільшена, якщо з ними проживають діти, а також непрацездатні повнолітні син, дочка, за умов, що розмір аліментів, які вони одержують, недостатній для забезпечення їхнього фізичного, духовного розвитку та лікування.

Також варто пам'ятати, що відповідно до ст. 2 Сімейного кодексу України до вимоги про поділ майна, заявленої після розірвання шлюбу, застосовується позовна давність у три роки. Позовна давність обчислюється від дня, коли один із співвласників дізнався або міг дізнатися про порушення свого права власності.

Куди звертатися з позовною заявою про поділ спільного майна подружжя?

Відповідно ст. 30 Цивільного процесуального кодексу України позови, що виникають з приводу нерухомого майна, пред'являються за місцезнаходженням майна або основної його частини. Якщо пов'язані між собою позовні вимоги пред'явлені одночасно щодо декількох об'єктів нерухомого майна, спір розглядається за місцезнаходженням об'єкта, вартість якого є найвищою.

За подання такого позову необхідно сплатити судовий збір - 1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та не більше 3 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (станом на 01.11.2021 року 908,00 та 6810,00 грн. відповідно).

Вирішення питання за допомогою медіації

Медіація - це вид альтернативного врегулювання суперечок, за допомогою якого можна вирішити спір і конфлікт без звернення до суду.

Медіація проводиться за допомогою нейтрального та незалежного посередника – медіатора, який, здійснюючи загальне керівництво процедурою медіації, допомагає сторонам налагодити комунікацію між собою та самостійно досягти максимально ефективних домовленостей зі спірних питань. Медіатор, на відміну від судді, не має повноважень на вирішення спору.

Процес медіації базується на основоположних принципах:

1. добровільність – полягає у тому, що сторони за власною волею звертаються до медіатора і вступають у процес медіації, крім того, вони можуть у будь-який момент вийти з цього процесу
2. нейтральність, незалежність та неупередженість медіатора – медіатор не надає переваг жодній зі сторін конфлікту, встановлює та зберігає баланс сторін в процесі.
3. конфіденційність – вся інформація щодо підготовки та проведення медіації є конфіденційною, якщо самі сторони не домовляться по інше.
4. самовизначеність сторін - саме сторони визначають коло та зміст питань, що обговорюються, а також варіанти врегулювання конфлікту між ними, строки та способи виконання досягнутих домовленостей.

Крім того, спільне вирішення конфлікту щодо поділу майна подружжя за допомогою медіації дозволяє учасникам зекономити час зберегти здорові стосунки.

Довідково. 16.11.2021 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про медіацію», який набирає чинності наступного дня після його опублікування. Система БПД надає допомогу в забезпеченні доступу клієнтів до медіації.

Для отримання більш детальної інформації та юридичної допомоги звертайтеся до:

Роздільнянського місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2; тел.: (04853) 50 366; (04853) 50 443

Великомихайлівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Велика Михайлівка, вул. Пушкіна, 2б; тел.: (04859) 40 300;

Захарівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Захарівка, вул. 1-го Травня, 49; тел.: (04860) 94 430;

Іванівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Іванівка, вул. Центральна, 93; тел.: (04854) 2 00 55

Також знайти відповідь на юридичне запитання можна у правничій вікіпедії WikiLegalAid <https://wiki.legalaid.gov.ua/> або зателефонувавши на єдиний номер системи безоплатної правової допомоги **0800 213 103**

Юлія Комендант

головний юрист відділу

«Іванівського бюро правової допомоги»